

## **Τηλεγραφήματα Wikileaks για το 1974 “Η ΤΗΚ είχε Phantom - Όπλα και πετρέλαιο έδινε η Λιβύη - Στρατό θα έδινε το Πακιστάν”**

/ [Ειδήσεις και Ανακοινώσεις](#)

### **TurkInvasionCyprus12**

Συγκλονιστικά στοιχεία για την περίοδο της τουρκικής εισβολής στην Κύπρο, αλλά και το αμέσως προγενέστερο και το μεταγενέστερο χρονικό διάστημα για την Ελλάδα την Κύπρο και την Τουρκία, δημοσιεύει ο ιστότοπος WikiLeaks.

Βρίσκονται σε μια νέα εφαρμογή αναζήτησης των τηλεγραφημάτων του υπουργείου Εξωτερικών των ΗΠΑ για την περίοδο 1973-1976 (“Kissinger Cables”). Τα διαβαθμισμένα ή μη τηλεγραφήματα που αφορούν την Ελλάδα φτάνουν τα 19.910 και την Κύπρο τα 11.189.

Να σημειώσουμε ένα τηλεγράφημα που ανατρέπει τα όσα ήταν γνωστά μέχρι σήμερα για την ύπαρξη μαχητικών αεροσκαφών F-4E Phantom στο τουρκικό οπλοστάσιο. Η Ελλάδα είχε παραλάβει τα αεροσκάφη δύο μήνες πριν την τουρκική εισβολή και θα τα είχε χρησιμοποιήσει επιχειρησιακά αν δεν ανακαλείτο η εντολή απογείωσής τους από την Κρήτη όπου είχαν αναπτυχθεί προκειμένου να προχωρήσουν σε αποστολή αέρος-εδάφους κατά των τουρκικών στρατευμάτων που είχαν αποβιβαστεί στο νησί.

Η Τουρκία όμως υποτίθεται ότι είχε παραλάβει τα αεροσκάφη έξι μήνες μετά. Τώρα αποκαλύπτεται ότι δεν ήταν έτσι: Τηλεγράφημα της αμερικανικής πρεσβείας στην Πράγα στις 9 Σεπτεμβρίου του 1974, αναφέρει δήλωση Τούρκου διπλωμάτη ότι δύο ή τρεις ημέρες μετά την τουρκική εισβολή στην Κύπρο αφίχθησαν σε τουρκικές αεροπορικές βάσεις αεροσκάφη F-4E Phantom, τα οποία προοριζόταν για το Ιράν.

Το τηλεγράφημα σημειώνει ότι οι Τούρκοι έσβησαν τα ιρανικά διακριτικά των αεροσκαφών και τα αντικατέστησαν με τουρκικά, “παραπλανώντας τους Έλληνες για το πραγματικό μέγεθος της Τουρκικής Πολεμικής Αεροπορίας”. Πρόκειται για μια επιχείρηση στρατηγικής παραπλάνησης.

Στο ίδιο τηλεγράφημα αποκαλύπτεται και **η υποστήριξη της Λιβύης στην εισβολή στην Κύπρο.**

Σύμφωνα με το περιεχόμενό του, ο πρώην ηγέτης της Λιβύης Muammar Qadhafi παρέδωσε δύο φορές καύσιμα για να αυξηθούν τα πολεμικά αποθέματα της Τουρκίας και επίσης έστειλε μεταγωγικά και μετέφεραν βομβες και ανταλλακτικά μαχητικών αεροσκαφών από την πρώην αεροπορική βάση Wheelus των ΗΠΑ στην Λιβύη.

Σημειώνεται ότι η αμερικανική βάση Wheelus έκλεισε στις 11 Ιουνίου του 1970, ένα χρόνο μετά το πραξικόπημα του Qadhafi και από μία σύντομη έρευνα προκύπτει ότι η βάση φιλοξενούσε τη δεκαετία του '60 Μοίρες αεροσκαφών F-86 και F-100, τα οποία βρίσκονταν επίσης στο οπλοστάσιο της τουρκικής Αεροπορίας εκείνη την περίοδο και χρησιμοποιήθηκαν στην τουρκική εισβολή.

**Επιπλέον, υπάρχει τηλεγράφημα της αμερικανικής πρεσβείας στο Ισλαμαμπάντ στις 23 Ιουλίου του 1974, το οποίο αποκαλύπτει τις προθέσεις του Πακιστάν να ενισχύσει την Τουρκία με αποστολή εθελοντών (στρατιωτικών;) καθώς και ιατρικών ομάδων και εφοδίων.**

Ένα άλλο τηλεγράφημα της μόνιμης αντιπροσωπείας των ΗΠΑ στο NATO στις 23 Ιουλίου του 1974, αναφέρεται στην επιχείρηση εκκένωσης αμάχων βρετανικής ή άλλης υπηκοότητας από την περιοχή της Κερύνειας από το ελικοπτεροφόρο HMS HERMES του Βρετανικού Ναυτικού, υπό την επιτήρηση τουρκικών αεροσκαφών και αντιτορπιλικών.

Ένα ακόμη τηλεγράφημα της αμερικανικής πρεσβείας στη Λευκωσία στις 15 Μαρτίου 1973, εκφράζει ανησυχία για την εμφάνιση αντιαρματικών ρουκετών M72 στα χέρια Τουρκοκυπρίων.

Τηλεγράφημα της αμερικανικής πρεσβείας στην Λευκωσία στις 5 Σεπτεμβρίου 1974 αποκαλύπτει αναγνωριστική πτήση 3 αεροσκαφών του Αμερικανικού Ναυτικού πάνω από το Ε/Γ-Ο/Γ ΟΙΝΟΥΣΣΑΙ.

Ένα από τα τηλεγραφήματα αναφέρει ότι στις 28 Σεπτεμβρίου 1974, δύο μήνες σχεδόν μετά την τουρκική εισβολή και κατά τη διάρκεια των διπλωματικών προσεγγίσεων μεταξύ Κύπρου και Τουρκίας, οι αμερικανικές μυστικές υπηρεσίες αναφέρονται σε τηλεγράφημά τους στον Μιχάλη Δούντα, τον έλληνα πρεσβευτή στη Μεγαλόνησο.

Επιπλέον, το διπλωματικό έγγραφο που δεν έχει αποχαρακτηριστεί, σύμφωνα με τα

στοιχεία της βάσης δεδομένων του Wikileaks, φαίνεται από τις σημειώσεις που το συνοδεύουν ότι περιέχει πληροφορίες για τις μειώσεις των στρατευμάτων των δύο πλευρών, τους πρόσφυγες και τον επαναπατρισμό τους. Αναφορές γίνονται επίσης στον κύπριο πρόεδρο Γλαύκο Κληρίδη και στον αμερικανό τότε πρεσβευτή Ουίλιαμ Κρόφορντ.

Αποδέκτης του τηλεγραφήματος της CIA ήταν ο Άρθουρ Χάρτμαν, αναπληρωτής υπουργός Εξωτερικών για ευρωπαϊκά και καναδικά θέματα και μετέπειτα πρεσβευτής στο ιδιαίτερα δύσκολο πόστο της Σοβιετικής Ένωσης.

Την ίδια ημέρα που εστάλη το συγκεκριμένο τηλεγράφημα, ένα άλλο από την πρεσβεία της Λευκωσίας προς τα κεντρικά του Στέιτ Ντιπάρτμεντ (1974NICOSI03360) κατέγραφε τα αντιαμερικανικά αισθήματα που εκφράζονταν στα πρωτοσέλιδα των μεγαλύτερων εφημερίδων σε Ελλάδα και Κύπρο καθ' όλη τη διάρκεια της προηγούμενης εβδομάδας.

Η «επίθεση» που δέχονταν οι Αμερικανοί, όπως τη χαρακτήριζαν οι ίδιοι τους οι διπλωμάτες, στόχευε στο πρόσωπο του υπουργού Εξωτερικών Χένρι Κίσινγκερ με αποκορύφωμα άρθρο του «Πρωτοπόρου» που οι Αμερικανοί ερμήνευσαν ως «απειλή κατά της ζωής του αν επισκεπτόταν την Κύπρο». Όπως σημείωναν στο τηλεγράφημα, αρκετές εφημερίδες είχαν στα πρωτοσέλιδά τους τη φωτογραφία του Κίσινγκερ σαν πόστερ επικηρυγμένου που «Καταζητείται ζωντανός ή νεκρός», ενώ μία, η «Χαραυγή», είχε ξεκινήσει καμπάνια για τον «Dr Killinger».

Μόλις έναν μήνα πριν, στα μέσα Αυγούστου του 1974, ο Μιχάλης Δούντας διορίστηκε στο θερμό πόστο της ελληνικής πρεσβείας στη Λευκωσία, εγκαταλείποντας την «επίζηλη και προνομιούχο θέση τού διευθυντή του διπλωματικού γραφείου του πρωθυπουργού Κωνσταντίνου Καραμανλή», όπως θα έλεγαν αργότερα συνάδελφοί του.

Σε τηλεγράφημά του Κίσινγκερ προς Αμερικανούς τοποθετημένους στο NATO (1974STATE183167) αναφέρεται ότι **«ο Δούντας είναι καλά γνωστός σε διπλωμάτες που ήταν τοποθετημένοι στη Λευκωσία την περίοδο 1969-1971 ως ένας επιδέξιος, εγκάρδιος διπλωμάτης, ο οποίος έχει ακουστεί ότι είναι παμπόνηρος, κατά καιρούς εκ προθέσεως ταραχοποιός, που διαδίδει ανεύθυνα φήμες όταν αυτό ταιριάζει στους σκοπούς του. Ξέρει καλά τα κυπριακά θέματα και είναι ειδικός στις ελληνοκυπριακές σχέσεις»**.

Σε άλλο τηλεγράφημα (1974SANTIA05017) που εστάλη από τον αμερικανό τότε πρεσβευτή στη Χιλή – ο οποίος γνώριζε των Δούντα από τη θητεία του στην Κύπρο – αναφέρεται ότι τον θεωρούσε «αμείλικτο χαρακτήρα» και ότι είχαν κάθε λόγο να

ανησυχούν.

Επιπλέον, ο πρεσβευτής Πόπερ σημείωνε πως ο Δούντας ήταν ευφυής, γεμάτος ενέργεια, με επιθετικό πνεύμα και ιδιαίτερα έμπειρος στους «διπλωματικούς» καλούς τρόπους. **«Υπό το πρόσχημα ενός ένθερμου υποστηρικτή του ΝΑΤΟ, ο Δούντας μου έδωσε την εντύπωση ότι είναι ένας σχεδόν φανατικός εθνικιστής... Σίγουρα δεν πρόκειται για κάποιον που μπορεί κανείς να εμπιστευθεί»**, έγραφε ο Πόπερ (σ.σ.: Αυτό αρκεί για να καταδιεχθεί ότι ακόμα και εκείνη την εποχή δεν αρκούσε να είναι κανείς φιλοαμερικανός και φιλοΝΑΤΟϊκός, αλλά έπρεπε να αποποιηθεί της φιλοπατρίας τους για να είναι αποδεκτός. Πόσο μάλλον σήμερα...)

Στις πρώτες ημέρες του Σεπτεμβρίου είχε προκύψει σοβαρό πρόβλημα κατά τις διαπραγματεύσεις Κληρίδη – Ντενκτάς σχετικά με την ελεγχόμενη ανταλλαγή κρατουμένων πολέμου και ιδιαίτερα για τις ευπαθείς ομάδες: τους ασθενείς, τους νέους κάτω των 18 ετών και αυτών άνω των 50. Τα προβλήματα διογκώνονταν μετά την πρώτη πρόταση Κληρίδη για αποστρατιωτικοποίηση της περιοχής κατά ζώνες, η οποία ψύχρανε την τουρκική πλευρά που τη χαρακτήρισε ως «σημείο μη εκκίνησης» των διαπραγματεύσεων.

Οπως φαίνεται μέσα από τα τηλεγραφήματα, από τις 23 Σεπτεμβρίου 1974 η δράση των μυστικών υπηρεσιών των ΗΠΑ γίνεται όλο και πιο έντονη. Συγκεκριμένα, το Γραφείο Πληροφοριών και Ερευνας του Στέιτ Ντιπάρτμεντ ζητεί με μήνυμά του (1974STATE209354) προς τις πρεσβείες να αναγνωριστούν οι ταυτότητες αυτών που συνόδευαν τον υφυπουργό Εξωτερικών της ΕΣΣΔ Λεονίντ Ιλίτσεφ κατά την επίσκεψή του στην Κύπρο.

Στις 25 Σεπτεμβρίου η αμερικανική πρεσβεία στη Μόσχα αναφέρει στο Γραφείο Πληροφοριών και Ερευνας (1974MOSCOW14471) ότι η τουρκική και η ελληνική πρεσβεία στην Κύπρο τους ενημέρωσαν ποιοι ήταν οι δύο συνοδοί του Ιλίτσεφ – επρόκειτο για τον διευθυντή του και τον επικεφαλής διπλωμάτη επί των ευρωπαϊκών θεμάτων. «Οι Έλληνες επίσης μας είπαν ότι ο Ιλίτσεφ επέστρεφε στην ΕΣΣΔ από την Κύπρο με πλοίο και ότι δεν είχε φτάσει ακόμη στη Μόσχα».

Πηγή της συγκεκριμένης πληροφορίας ήταν πιθανώς και ο Έλληνας πρεσβευτής τον οποίον μνημόνευε η CIA στο απόρρητο τηλεγράφημά της προς τον αναπληρωτή υπουργό Εξωτερικών των ΗΠΑ μόλις τρεις ημέρες αργότερα.

Τμήμα ειδήσεων [defencenet.gr](http://defencenet.gr)

Πηγή: [defencenet.gr](http://defencenet.gr)

